

44. Για τη δυσμορφία

Οι άνθρωποι με δυσμορφίες συνήθως ανταποδίδουν στη φύση τα ίδια: διότι, όπως η φύση τους αδικήσε, έτσι αδικούν και αυτοί τη φύση, καθώς, ως επί το πλείστον (όπως λέγει η Γραφή), είναι *αστρογοί και ανελεήμονες*¹ και έτσι παίρνουν την εκδίκησή τους από τη φύση. Σίγουρα υπάρχει μια αρμονία μεταξύ του σώματος και του πνεύματος, και όπου η φύση σφάλει στο ένα, κινδυνεύει στο άλλο: *Ubi peccat in uno, periclitatur in altero*. Αλλά, επειδή υπάρχει στον άνθρωπο η δυνατότητα της επιλογής, όσον αφορά στην κατάσταση του νου του, και αναγκαϊότητα, όσον αφορά στην κατάσταση του σώματός του, τα αστέρια της φυσικής κλίσης μερικές φορές χάνονται μπροστά στον ήλιο της πειραρχίας και της αρετής. Γι' αυτό, καλό είναι να θεωρούμε τη δυσμορφία όχι σημάδι,² πράγμα που είναι μάλλον παραπλανητικό, αλλά αιτία, που σπανίως αποτυγχάνει να φέρει αποτελέσματα. Οποιοσδήποτε έχει επάνω του κάτι μόνιμο, που προκαλεί την περιφρόνηση, έχει επίσης μέσα του ένα μόνιμο αγκάθι, που τον κεντρίζει να σωθεί και να απαλλαγεί από το χλευασμό. Γι' αυτό, όλα τα πρόσωπα που έχουν μια δυσμορφία είναι εξαιρετικά τολμηρά – στην αρχή για την άμυνά τους, μια και είναι εκτεθειμένοι στο χλευασμό, αλλ' ακόμη, με το πέρασμα του χρόνου, ως γενική συνήθεια. Επίσης, αυτό τους κάνει να είναι δραστήριοι, και ιδιαίτερα να παρατηρούν και να αναγνωρίζουν τις αδυναμίες των άλλων, ώστε να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους κάτι για να τους εκδικηθούν. Στους ανωτέρους τους, πάλι, σβήνει τη ζήλεια εναντίον τους, επειδή τους θεωρούν πρόσωπα που μπορούν να περιφρονούν όσο θέ-

λουν και αποκοιμίζει τους ανταγωνιστές και τους αντιπάλους τους, που δεν πιστεύουν πως υπάρχει πιθανότητα να προαχθούν, μέχρις ότου τους δουν στη νέα τους θέση. Έτσι ώστε, εν γένει, για έναν ευφυή άνθρωπο, η δυσμορφία είναι προτέρημα όσον αφορά στην πρόδοό του. Οι βασιλείς στους αρχαίους καιρούς (και σε μερικές χώρες και σήμερα) συνήθιζαν να δείχνουν μεγάλη εμπιστοσύνη στους ευνούχους, διότι εκείνοι που ζηλεύουν τους πάντες είναι περισσότερο υποτακτικοί και αφοσιωμένοι στο καθήκον τους προς τον ένα. Αλλ' όμως, η εμπιστοσύνη τους προς αυτούς ήταν όπως εκείνη που έδειχναν προς τους καλούς κατασκόπους και τους καλούς ψιθυριστές μάλλον, παρά προς τους καλούς δικαστές και αξιωματούχους. Και πολύ παρόμοια είναι η κατάσταση των ανθρώπων με δυσμορφίες. Πάντως, το βασικό είναι, πως θα προσπαθήσουν, αν έχουν τη δύναμη του χαρακτήρα, να απαλλαγούν από το χλευασμό, πράγμα που πρέπει να γίνει είτε με την αρετή είτε με την κακία. Γι' αυτό, ως μην απορεί και θαυμάζει κανείς, αν μερικές φορές αποδεικνύονται εξαιρετικοί άνθρωποι όπως ήταν ο Αγησίλαος, ο Ζανγέρ,³ γιος του Σουλείμιάν του Μεγαλοπρεπούς, ο Αίσωπος, ο Γκάσκα, Πρόεδρος του Περού⁴ και ο Σωκράτης,⁵ επίσης, μπορεί να υπολογιστεί μεταξύ αυτών, μαζί με άλλους.